

Т.В. Шгаль, канд. екон наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)
О.О. Тищенко, асист. (*ХДУХТ, Харків*)

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО ПРОСТОРУ

Глобалізація економічного розвитку є однією з визначальних ознак сучасної цивілізації. Вона впливає із глибокої взаємозалежності складових світового господарства, в його єдності і цілісності, що посилюються в умовах широкого зростання інтернаціоналізації виробництва та обігу, інтенсифікації інтеграційних процесів. По суті відбувається суперечливий процес глобального синтезу, який втягує практично всі країни світу.

Особливу увагу глобалізаційним процесам та їх впливу на тенденції розвитку світового фінансового простору приділяли західні вчені, такі як: С. Гофман, М. Обстфельд, Г. Марковіц, Ф. Мартін, Е. Роуз, А. Тейлор, Д. Тобіц, М. Філстейн, Ч. Харіок, У. Шарп та ін.

Однією з складових частин глобалізації світової економіки та одним з найвищих етапів глобалізації як такої є глобалізація світового фінансового простору. А з огляду на те, що фінансові операції є відображенням тих процесів, що відбуваються у реальному секторі економіки, ступінь інтеграції України до світової економічної системи передусім визначається її інтеграцією до міжнародних фінансових ринків та участю у фінансовій глобалізації. Відповідно для країн, що прагнуть найскорішої інтеграції до світового господарського комплексу, вкрай необхідним є вивчення та аналіз особливостей розвитку фінансового ринку в сучасних умовах.

Аналітики фінансових ринків відзначають, що в основі глобалізації фінансової системи лежить взаємодія таких явищ як технічний прогрес; зростаюча конкуренція; реструктуризація кредитних і фінансових установ шляхом їхнього злиття й поглинання як слідство зростаючої конкуренції між ними, широка інтернаціоналізація бізнесу через посилення транснаціонального характеру діяльності корпорацій; консолідація регіональних інтеграційних об'єднань; послаблення твердого контролю щодо здійснення міжнародних угод, пов'язаних з рухом капіталу фондових бірж; макроекономічна стабілізація й реформи в ряді країн, що розвиваються і країн з перехідною економікою.

Виділимо найважливіші перспективи й вимоги глобальних фінансових ринків, а також їхніх учасників. При цьому вимоги не повинні оцінюватися як негативні аспекти. Цим поняттям

підкреслюється особливе значення даних аспектів для учасників світових фінансових ринків, які повинні вміти використовувати перспективи або управляти ризиками.

Якісний розвиток світових фінансових ринків свідчить про їх більш високу ефективність і про зростаючу роль саме міжнародних ринків капіталу в області залучення кредитних ресурсів. Але незважаючи на те що світова глобалізація об'єктивно стала невід'ємним аспектом ведення міжнародного бізнесу на світових фінансових ринках і учасники ринків асоціюють із цим процесом найвищий ступінь складності, більшу частку постійних витрат, високі вимоги до фахівців і дуже тверде конкурентне середовище, питання про ступінь привабливості глобального ведення бізнесу для більшості неоднозначний. Чим глобалізованіша країна тим менший обсяг функцій держави вирішується на національному рівні. Повна глобалізація фінансів призведе до перенесення більшості функцій держави щодо регулювання фінансовою сферою країни на глобальний рівень, тому важливим є визначення тих функцій, які лишатимуться прерогативою держави. Фінансова глобалізація є багатограним процесом, який має як позитивні, так і негативні впливи на фінансовий ринок. Причому, як і оцінка процесу загальної глобалізації, фінансова глобалізація, має неоднозначний вплив на різні країни, в залежності від рівня їх економічного розвитку та політичного впливу в світі.

До позитивних наслідків можна віднести: розширення зв'язків з основними учасниками глобального фінансового ринку; збільшення обсягу інвестицій; збільшення фінансової допомоги з боку міжнародних фінансових організацій. Але фінансова глобалізація створює і негативний вплив: залежність національного фінансового ринку від глобального; імовірність збільшення спекулятивних операцій на фінансовому ринку.

Таким чином розгортання процесу глобалізації справляє суперечливий вплив на розвиток на міжнародного фінансового простору та на розвиток сучасного світового господарства в цілому. З одного боку, глобалізація небачено розширює можливості окремих країн, щодо використання та оптимальної комбінації фінансових ресурсів, з іншого, глобальні процеси значно загострюють конкурентну боротьбу, причиняють маніпулювання величезними фінансами та інвестиційними ресурсами, що становить реальну загрозу для країн з низькими і середніми доходами.